

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи медичних знань

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № від “ 13” жовтня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи медичних знань
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань	22 Охороно здоров'я
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	III/5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	5 семестр: Лекції – 12 Практичні заняття – 18 Самостійна робота – 60
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Мета курсу – сформувати у студентів базові знання та навички, необхідні для підтримання здоров'я, профілактики захворювань та надання першої допомоги. Дисципліна спрямована на розвиток розуміння функціонування організму людини, усвідомлення значення здорового способу життя та засвоєння основних принципів догляду за собою та іншими у різних життєвих ситуаціях.

Цілі дисципліни включають навчання студентів основам анатомії та фізіології, розумінню процесів, що відбуваються в організмі, а також розпізнаванню станів, які потребують медичного втручання. Особливу увагу приділено формуванню практичних навичок з надання першої допомоги, включаючи дії в екстрених ситуаціях. Дисципліна також виховує свідоме ставлення до власного здоров'я та популяризує профілактичні заходи, спрямовані на зменшення ризику захворювань.

Компетентності

Загальні компетентності

- ЗК 01.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 02.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 03.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 04.** Здатність працювати в команді.
- ЗК 06.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 08.** Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК 09.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 10.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК 11.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 12.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 13.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 15.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- СК 01.** Знання основ анатомії, фізіології та патологічних процесів в організмі людини.
- СК 02.** Здатність визначати основні ознаки нормального та патологічного стану організму людини.
- СК 05.** Здатність надавати першу медичну допомогу при невідкладних станах.
- СК 06.** Вміння ідентифікувати та оцінювати потенційні ризики для здоров'я людини у різних умовах.
- СК 09.** Знання санітарно-гігієнічних норм та принципів профілактики захворювань.
- СК 11.** Вміння діяти в екстремальних та надзвичайних ситуаціях, застосовуючи знання з тактичної медицини та домедичної допомоги.
- СК 12.** Оволодіння методами профілактики, зміцнення здоров'я та здорового способу життя.

Програмні результати навчання

- ПРН 01.** Демонструвати знання основ анатомії, фізіології та патологічних процесів в організмі людини.
- ПРН 02.** Визначати основні ознаки нормального та патологічного стану організму людини.
- ПРН 03.** Застосовувати базові методи оцінки стану здоров'я людини.
- ПРН 05.** Виконувати заходи першої медичної допомоги при невідкладних станах.
- ПРН 07.** Аналізувати потенційні ризики для здоров'я людини та пропонувати профілактичні заходи.
- ПРН 09.** Використовувати знання санітарно-гігієнічних норм для забезпечення безпеки здоров'я.
- ПРН 11.** Діяти відповідно до протоколів та алгоритмів у разі надзвичайних ситуацій і нещасних випадків.
- ПРН 12.** Впроваджувати принципи здорового способу життя та профілактики захворювань у професійній діяльності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
5 СЕМЕСТР			

1.	Тема 1. Вступ до дисципліни. Основи анатомії та фізіології людини	Лекція охоплює базові поняття про будову людського тіла та функціонування основних систем організму: нервової, серцево-судинної, дихальної та травної. Розглядаються біологічні процеси, які забезпечують життєдіяльність, а також їхній вплив на здоров'я.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Гігієна та здоровий спосіб життя	Розглядаються основи особистої гігієни, принципи раціонального харчування та фізичної активності. Пояснюється важливість дотримання режиму дня, сну та управління стресом для збереження фізичного та психічного здоров'я..	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Профілактика захворювань та основи імунології	Лекція присвячена основам профілактики інфекційних і неінфекційних захворювань, ролі імунітету в захисті організму. Особливу увагу приділено важливості вакцинації та її впливу на загальний стан здоров'я населення.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Перша допомога: основи теорії	Розглядаються принципи надання першої медичної допомоги та алгоритми дій у невідкладних ситуаціях. Пояснюються основні стани, що загрожують життю, та способи їхньої стабілізації до прибуття медичних працівників	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Медична допомога при екстрених станах	Описуються основні підходи до надання допомоги під час надзвичайних ситуацій: ДТП, утоплення, теплового удару, укусів тварин тощо. Розглядаються заходи безпеки для рятівника та постраждалого.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Основи фармакології для побутового застосування	Розглядаються базові принципи використання лікарських засобів у повсякденному житті. Пояснюються правила зберігання медикаментів,	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для

		правильного дозування, а також ризику самолікування	самостійної роботи
7.	Тема 7. Анатомія та фізіологія основних систем організму	Вивчення будови тіла людини з використанням схем та моделей. Практичний аналіз функціонування основних органів і систем.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
8.	Тема 8. Оцінка стану здоров'я: базові навички	Практика вимірювання температури, пульсу, артеріального тиску. Розпізнавання ознак порушень здоров'я.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
9.	Тема 9. Симуляція комплексних ситуацій	Розв'язання умовних завдань, що імітують реальні ситуації: ДТП, нещасний випадок удома чи на вулиці.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичні навички	40
Самостійна робота	5
Додаткові завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (відносна вага)

Робота на парах	Оцінка за контроль самостійної роботи	Оцінка за додаткову роботу	Разом
80	10	10	100
<ul style="list-style-type: none"> Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. 			

- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,8, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 80 балів.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 80 балів), отриманих балів за контроль самостійної роботи (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), оцінки за письмову (додаткову) роботу (написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, зарахування результатів неформальної освіти і т.д.) (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтвержені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві

граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), таблиці та інше.
Література:	
<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Вакуленко Д.В. Лікувально-реабілітаційний масаж: навчальний посібник / Д.В. Вакуленко, Л.О. Вакуленко, О.В. Кутакова, Г.В. Прилуцька – Київ: 2020. – 568с. 2.Дарійчук С.В. Основи масажу та самомасажу: навч. метод. посіб. / укл. С.В. Дарійчук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. –184 с 3.Істомін А,Г. Лікувальний масаж та мануальна терапія при окремих захворюваннях : метод. вказ. до проведення практичного заняття магістрів 1-го курсу ІV мед. фак-ту / уряд. А. Г. Істомін, С. І. Латогуз, А. С. Сушецька та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 52 с. 4.Корольчук А.П. Масаж загальний і самомасаж: навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання і спорту / А.П. Корольчук, А.С. Сулима – Вінниця: 2018. – 124 с. 5.Підкопай Д.О., Лікувальний масаж : підручник / Д.О.Підкопай, Є. В. Гарячий. - Харків : Колегіум, 2021. - 400 с. 6.Степаненко О. С. Реабілітаційний масаж : конспект лекцій / укладачі: О. С. Степаненко, А. В. Ольховик, С. А. Король, Д. С. Воропаєв. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 152 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Степашко М. В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині / М. В. Степашко, Л. В. Сухостат. – Київ : Медицина, 2010. – 352 с. 2.Філак Я. Ф. Методика реабілітаційного масажу при захворюваннях внутрішніх органів : метод. реком. / Я. Ф. Філак, Ф. Г. Філак. – Ужгород : ІВА, 2013. – 28 с. 	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фізичної терапії, ерготерапії м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 226 тел. (0342) 59-60-20 https://kfte.pnu.edu.ua kfte@pnu.edu.ua
Викладач	Наконечна Світлана Павлівна
Контактна інформація викладача	svitlana.nakonechna@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▢ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ▢ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ▢ Положення про запобігання академічному плагіату Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . ▢ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ▢ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):</p> <p>Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. Студент зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри фізичної терапії, ерготерапії студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач: Наконечна Світлана Павлівна